

Partnerstwo
Fundacja Partnerstwo dla Środowiska

Raport roczny 2000

Niniejszym serdecznie dziękujemy wszystkim tym, którzy w ciągu ostatnich 10 lat przyczynili się do sukcesu programu Environmental Partnership for Central Europe w Polsce, a następnie powstałej na jego bazie Fundacji Partnerstwo dla Środowiska. W szczególności doceniamy wkład:

Barbara Gauntelett Foundation,
BP,
Charities Aid Foundation,
The Charles Stewart Mott Foundation,
Conanima Foundation,
Deutsche Bundesstiftung Umwelt,
Environmental Training Project (USAID),
Fundacji im. Stefana Batorego,
Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie Honeywell Foundation,
Jenifer Altman Foundation,
Joyce Mertz Gilmore Foundation,
Jurzykowski Foundation,
Monsanto Europe,
Moriah Fund,
National Forum Foundation,
Pew Charitable Trusts,
Polskiej Fundacji „Wiedzieć Jak”
Prywatnego Darczyńcy,
The German Marshall Fund of the United States,
The Rockefeller Brothers Fund,
Sacharuna,
Sasakawa Peace Foundation,
Sendzimir Foundation,
Trust for Mutual Understanding,
UK Know How Fund,
Unii Europejskiej – Phare,
Winslow Foundation.

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska (FPŚ) rozpoczęła działalność 1 lipca 1997 roku jako niezależna i samorządna polska Fundacja z siedzibą w Krakowie. Jest kontynuatorką programu wspierania organizacji ekologicznych pod nazwą Environmental Partnership for Central Europe (EPCE) z siedzibą we Wrocławiu. W latach 1991-1997 programem EPCE kierowała amerykańska fundacja The German Marshall Fund of the United States. Obecnie Fundacja działa w ramach Konsorcjum Environmental Partnership for Central Europe, realizującego programy ekologiczne w Europie Środkowej. Bratnie fundacje w Konsorcjum działają w Republice Czeskiej, Rumunii, na Słowacji i Węgrzech.

Naszym celem jest **wspierać rozwiązywanie problemów ekologicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi, gminami, firmami, uczelniami i administracją rządową oraz aktywnie angażować społeczności lokalne w działania na rzecz ekorozwoju.**

Najważniejsze cechy wyróżniające naszą Fundację

Tworzenie układów partnerskich na rzecz rozwoju lokalnego.

Współpraca pomiędzy społecznościami a firmami, samorządami, instytucjami rządowymi oraz uczelniami stanowi podstawę podejmowania istotnych decyzji rozwojowych i skuteczny mechanizm służący ochronie środowiska. Wspieramy te inicja-

tywy, które, opierając się na partnerstwie, wnoszą wkład w rozwój lokalny.

Poszanowanie środowiska naturalnego jako podstawy życia człowieka.

Wspieramy inicjatywy ekologiczne, które przyczyniają się do uruchamiania trwałych mechanizmów ochrony środowiska.

Propagowanie zrównoważonego rozwoju dla poprawy jakości życia w wymiarze społecznym i gospodarczym.

Wspieramy inicjatywy, które służą rozwojowi społecznemu i gospodarstwu, opierając się na dziedzictwie przyrodniczym i kulturowym, przy jednoczesnym zachowaniu i kształtowaniu jego walorów. W szczególności angażujemy się w pomoc społecznościom lokalnym.

Wspieranie społeczności lokalnej jako wspólnoty ludzi o podobnych celach.

Grupa działaczy, koło gospodyń wiejskich, społeczność szkoły czy gmina są dla nas społecznościami lokalnymi. Wspieramy je w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju, a ich aktywny udział jest dla nas podstawową wartością.

Włączenie do współpracy biznesu, który wywiera znaczny wpływ na skuteczność ochrony środowiska i jakość życia lokalnego.

W sektorze biznesu wiele osób odnajduje swoją życiową pasję i sposób na życie. Często to właśnie ludzie biznesu pełnią rolę liderów lokalnych. Pomagamy małym i średnim firmom we wprowadzaniu ekologicznych zasad funkcjonowania oraz w przyjmowaniu odpowiedzialności wobec społeczności, w których działają.

Nasz adres:

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska
ul. Bracka 6/6, 31-005 Kraków
Tel: (12) 422 50 88, 430 24 43, 430 24 65
Fax: (12) 429 47 25
E-mail: biuro@epce.org.pl
www.epce.org.pl

Nasz zespół 2000

Foto: FPŚ

Pracując razem...

Rada Fundacji

Jacek Michałowski (Prezes), Zbigniew Jędrzejewski, Zbigniew Bochniarz, Tadeusz Borys, Przemysław Czajkowski, Witold Sartorius, Philip Weller

Honorowi Członkowie Rady

William Moody, Krystyna Wolniakowski

Komisja Dotacyjna
Zbigniew Jędrzejewski (Przewodniczący), Jacek Michałowski, Witold Sartorius, Rafał Serafin, Andrzej Szymborski, Małgorzata Walczak, Henryk Wujek

Zarząd

Rafał Serafin (Dyrektor)

Radosław Tendera

Pracownicy/konsultanci

Małgorzata Bartkiewicz, Danuta Bener, Andrzej Biderman, Róża Biderman, Eunika

Bogucka-Jamka, Wojciech Borkowski, Dorota Brzeska, Beata Bujak-Szwaczka, Jolanta Cała, Jacek Chyla, Barbara Ćwiok, Teresa Figura, Dorota Hubka-Wójcik, Marta Jakóbek, Ryszard Jamka, Barbara Kazior, Marta Kellermann, Krzysztof Kwatera, Małgorzata Łuszczek, Beata Maaga, Tomasz Makowski, Paweł Miękus, Małgorzata Mrzygłód, Andrzej Neuberg, Agnieszka Orlik, Maria Osterwa-Czekaj, Zofia Oszacka, Dagmara Pilis, Tomasz Pochwat, Krzysztof Podoluch, Małgorzata Stanuła, Grzegorz Tabasz, Jolanta Tucholska-Pipień, Marek Władyka, Andrzej Wojciechowski, Anna Woźniak, Dominika Zaręba

Radca prawny Fundacji
Kancelaria Prawna RAKOCZY w Krakowie

Najważniejsze w 2000 roku

Sprawozdanie Prezesa Rady Fundacji

Patrząc wstecz na rok 2000 z satysfakcją muszę stwierdzić, że Fundacja, odpowiadając na bieżące potrzeby środowisk lokalnych oraz potrzeby wynikające ze współpracy prowadzonej w Europie Środkowej, w znaczący sposób uwzględniała sprawy integracji europejskiej w swoich działaniach. Wizyta zespołu Pełnomocnika Rządu ds. negocjacji o członkostwo RP w UE w siedzibie Fundacji oraz pomoc lokalnym partnerom przy ubieganiu się o finansowanie ze środków Unii pokazują rozpiętość działań Fundacji w tym zakresie.

Reagując na zmieniające się uwarunkowania życia społeczności lokalnych, zapoczątkowano formułowanie nowego programu, który miał w większym stopniu odpowiadać na ich potrzeby. Członkowie Rady Fundacji nadzorowali i wspomagali początek tej reformy, w trakcie której dokonano wielu, czasem bardzo trudnych, zmian organizacyjnych i osobowych. Wyraźnie oddzielono funkcje programowe od finansowych, w rezultacie czego rozpoczęto tworzenie wizerunku Fundacji jako instytucji finansowej oraz organizacji wdrażającej merytoryczne programy we współpracy z lokalnymi partnerami. W ślad za tym zdecydowano o utworzeniu funduszu żelaznego, którego celem ma być zabezpieczenie środków na dotacje, a z drugiej strony wprowadzono formułę lokalnej grupy partnerskiej jako ważnej metody pracy Fundacji.

Zaangażowanie dużych firm oraz przedstawicieli rządu i samorządu umożliwiło

intensywny dialog z małymi i średnimi przedsiębiorstwami wokół zagadnień społecznej odpowiedzialności biznesu.

Podsumowując rok 2000, mogę powiedzieć, że bardzo wyraźną specjalnością Fundacji stało się proponowanie różnych metod motywowania ludzi do wspólnej pracy przy projektowaniu i realizacji lokalnych wizji zrównoważonego rozwoju. Fundacja wspomagała merytorycznie i finansowo ich realizację oraz przygotowywała kadre liderów do ich przeprowadzenia. Z kolei angażowanie firm w rozwiązywanie problemów społecznych i ekologicznych pozwoliło Fundacji zająć miejsce wśród nielicznych organizacji wspierających małe i średnie przedsiębiorstwa poprzez udzielanie im bezpośredniej pomocy w podnoszeniu standardów działania.

Dziękuję wszystkim członkom Rady Fundacji, fundatorom, partnerom oraz pracownikom za ich wkład w tworzenie unikalnego programu Fundacji, który w wielu miejscach przyczynił się do ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, wskazując jednocześnie drogi integracji kapitału ludzkiego, przyrodniczego, społecznego i ekonomicznego w celu rozwoju zrównoważonego lokalnych społeczności.

Jacek Michałowski
Prezes Rady Fundacji

Raport Dyrektora

Podobnie jak w poprzednich latach, nasze wsparcie kierowaliśmy do środowisk lokalnych, gdzie głównymi beneficjentami były organizacje pozarządowe, szkoły, samorządy lokalne oraz małe i średnie firmy. Polegało ono na dotacjach oraz pomocy merytorycznej, organizacyjnej i umożliwieniu dostępu do informacji.

W porównaniu z rokiem 1999, budżet Fundacji był o 40% wyższy (6 376 824 zł). Przekroczyliśmy również założony minimalny próg funduszy na dotacje (800 000 zł). Bezpośrednie wsparcie finansowe w kwocie 1 182 010 zł otrzymały organizacje pozarządowe, szkoły i samorządy. Dodatkowo nasi pracownicy i konsultanci udzielali pomocy technicznej oraz bezpośrednio angażowali się w działania lokalne. W niektórych przypadkach zapewnialiśmy pomoc ekspercką w celu rozwiązania problemów związanych z przygotowaniem lub realizacją działań. Przyznane przez nas środki posłu-

żyły w wielu sytuacjach jako argument do pozyskania dodatkowych funduszy lub wręcz umożliwiły rozpoczęcie działań, zanim inni fundatorzy zaoferowali pomoc. Beneficjenci Fundacji, w ramach dofinansowanych przez nią projektów, zorganizowali dodatkowe finansowanie na łączną kwotę 1 870 000 zł. Darczyńcami były w większości wojewódzkie fundusze ochrony środowiska, fundacje, samorządy lokalne oraz firmy.

W celu usprawnienia działań skonsolidowaliśmy naszą ofertę programową, kierując ją w głównej mierze do wybranych kluczowych obszarów. W każdym z nich planujemy przedsięwzięcia wspólnie z lokalnym partnerem, dzieląc ryzyko i korzyści ich realizacji. Z końcem 2000 r. do grona naszych lokalnych partnerów należeli: Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”, Stowarzyszenie Zrównoważonego Rozwoju Zawoi Przysłop, Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody w Krakowie, Stowarzy-

szenie dla Natury „Wilk” w Godziszce, Ekologiczny Klub UNESCO Pracownia na Rzecz Bioróżnorodności w Piaskach, Fundacja na Rzecz Ochrony Bioróżnorodności Karpat Wschodnich, Fundacja Ekologiczna Ziemi Legnickiej „Zielona Akcja” z Legnicy oraz Stowarzyszenie Forum Gorlice 2012. Praca z tymi organizacjami pozwoliła nam lepiej zrozumieć lokalne potrzeby i w rezultacie dostosować do nich nasz program.

W 2000 r. zdołaliśmy znacznie ograniczyć koszty operacyjne oraz zredukować zatrudnienie. Wygospodarowane w ten sposób środki przeznaczyliśmy na nowo utworzony fundusz rezerwowy, który będziemy sukcesywnie zwiększać i inwestować w celu zapewnienia długofalowej stabilności naszych programów.

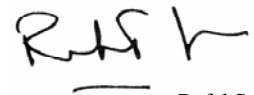
Nasi podstawowi fundatorzy – The Charles Stewart Mott Foundation, The German Marshall Fund of the United States, The Rockefeller Brothers Fund, Trust for Mutual Understanding – kontynuowali wsparcie dla Fundacji oraz zadeklarowali pomoc finansową o łącznej wartości 1 496 000 zł w ciągu następnych trzech lat. Stała pomoc fundatorów zaowocowała pozyskaniem do współpracy nowych darczyńców, a wśród nich holenderskiej fundacji DOEN Stichting współfinansującej nasz program dotacyjny, Funduszu Wyszehradzkiego, łączącego inicjatywy dotyczące dziedzictwa w krajach Grupy Wyszehradzkiej, a także Fundacji Sendzimira, która wniosła również pozafinansowy wkład w programy FPS w postaci metodologii adaptatywnego zarządzania.

Fundacja im. Stefana Batorego dofinansowała utworzenie funduszu rezerwowego dotacją w wysokości 900 000 zł. Dofinansowanie Programu Czysty Biznes ze strony BP kwotą 300 000 USD pomogło zmobilizować środki Unii Europejskiej (Phare Partnership) oraz rządu Wielkiej Brytanii, co w znacznej mierze wzmocniło naszą pozycję jako organizacji usprawniającej działanie małych i średnich firm w zakresie ochrony środowiska.

W ramach działań międzynarodowych współtworzyliśmy fundację w Rumunii, która weszła w skład konsorcjum Environmental Partnership for Central Europe, wraz z organizacją Groundwork z Wielkiej Brytanii zbadaliśmy możliwości uruchomienia programu Czysty Biznes w Rumunii, a z WWF-International współpracowaliśmy przy inicjatywie na rzecz Karpat.

Więcej informacji na temat działań Fundacji Partnerstwo dla Środowiska znajdziecie Państwo na naszych stronach internetowych – www.epce.org.pl

Chętnie powiększamy grono naszych współpracowników i dlatego z uwagą wysłuchamy Państwa propozycji dotyczących przyłączenia się do „Partnerstwa” jako fundator, partner lub beneficjent.

Rafał Serafin
Dyrektor Fundacji

Konsorcjum dla Europy Środkowej

Foto: FPS

The Environmental Partnership for Central Europe (EPCE) jest konsorcjum pięciu niezależnych fundacji działających w Czechach (Nadace Partnerstvi), Polsce (Fundacja Partnerstwo dla Środowiska), Rumunii (Fundatia Pentru Parteneriat Comunitar), na Słowacji (Nadacia Ekopolis) oraz na Węgrzech (Okotars Alapitvány). Każda z tych organizacji poprzez dotacje, wsparcie instytucjonalne oraz tworzenie strategicznych układów partnerskich wspomaga działania lokalne.

Fundatorzy, którzy stworzyli EPCE (The German Marshall Fund of the United States, The Rockefeller Brothers Fund oraz The Charles Stewart Mott Foundation) jako program małych dotacji dla organizacji ekologicznych, dzisiaj pomagają już nie tylko finansowo. Angażują się w rozwój

programów, pozyskiwanie nowych darczyńców oraz zwracanie uwagi na zagadnienia lokalne w Europie Środkowej. Dziesięć lat działalności EPCE zostało podsumowane wydaniem raportu pt. „A Decade of Nurturing the Grassroots” („Dekada wspierania działań lokalnych”).

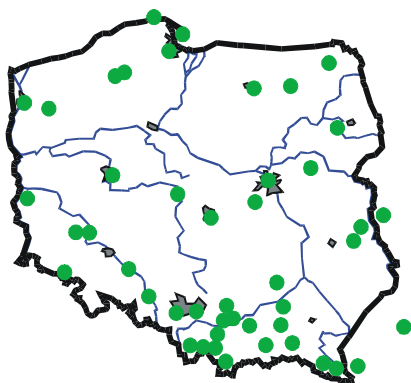
W ramach realizacji programów środkowoeuropejskich, razem z amerykańską organizacją Quebec-Labrador Foundation, podjęliśmy działania na rzecz pomocy w planowaniu zagospodarowania terenów przyrodniczych (land stewardship) na wybranych obszarach Europy Środkowej. Wspólny dorobek został opisany w raporcie pt. „Caring for the Land” („Opiekując się ziemią”). Publikacja ta, podobnie jak wyżej wspomniany raport, jest dostępna na stronie www.changenet/epce.

Fundatorzy (od lewej u dołu): William Moody (The Rockefeller Brothers Fund), Ray Murphy (C.S.Mott Foundation), Craig Kennedy (The German Marshall Fund of the United States), Marianne Ginsburg (The German Marshall Fund of the United States), John Blyth (C.S.Mott Foundation).

Dyrektorzy EPCE (od lewej u góry): Rafał Serafin (Polska), Juraj Mesik (Słowacja), Zsuzsa Foltanyi (Węgry), Miroslav Kundrata (Czechy), Laszlo Potozky (Rumunia).

Nasz program w 2000 roku

Rosnące znaczenie ponadlokalne

Obszary naszego działania w 2000 r.

Głównym wyzwaniem dla Fundacji w r. 2000 było łączenie funkcji organizacji pozyskującej środki na poziomie krajowym i międzynarodowym z rosnącym zaangażowaniem w działania lokalne na rzecz zrównoważonego rozwoju. Skupiliśmy się przede wszystkim na tworzeniu nowych możliwości politycznego, technicznego i finansowego wsparcia dla naszych partnerów lokalnych oraz wspieraniu rozwoju lokalnego.

Na arenie międzynarodowej zaangażowaliśmy się zatem w Inicjatywę na rzecz Ekoregionu Karpackiego (patrz: www.carpathians.org), w której wiodącą rolę pełni WWF-International. W ramach naszego Programu Czysty Biznes rozszerzyliśmy kontakty z brytyjską organizacją Groundwork UK, która koordynuje działanie sieci 44 lokalnych organizacji z całej Wielkiej Brytanii.

W kraju włączyliśmy się w negocjacje dotyczące środowiska będące elementem procesu przystępowania do Unii Europejskiej. Jako podwykonawca Funduszu

Współpracy pomagaliśmy wzmacniać sieć Euro Info w Polsce, doradzając oraz administrując program pomocy finansowej.

Wspólnie z głównymi polskimi fundacjami przygotowaliśmy 11 Doroczne Spotkanie Centrum Fundacji Europejskich (EFC), które odbyło się we wrześniu 2000 r. w Krakowie. Prowadziliśmy sekretariat Komitetu Organizacyjnego (Host Committee) Spotkania oraz wzięliśmy udział w krajowej kampanii na rzecz poprawy prawnych i podatkowych uwarunkowań rozwoju fundacji jako instytucji finansowych. Przy okazji Spotkania EFC, wspólnie z Brytyjsko-Polską Izbą Handlową w Krakowie oraz dzięki pomocy Tesco i BP, zorganizowaliśmy jedną z pierwszych w Polsce otwartych debat na temat społecznej odpowiedzialności biznesu.

Na zaproszenie nowo powstałej Polско-Amerykańskiej Fundacji Wolności, razem z innymi fundacjami i organizacjami działającymi na terenach wiejskich, uczestniczyliśmy w tworzeniu programu wsparcia dla inicjatyw wiejskich.

Wspieranie działań lokalnych

Fot.: D. Zaręba

Bursztynowa trasa rowerowa w Wysokiej

W 2000 r. nasz program oraz pozyskiwanie funduszy były bardziej niż w poprzednich latach kształtowane w oparciu o potrzeby i uwarunkowania lokalne. Dawaliśmy wsparcie poprzez przyznawanie dotacji, pomoc w rozwiązywaniu problemów merytorycznych, przekazywanie informacji, wspólną z beneficjentami realizację zadań, proponowanie sprawdzonych i nowatorskich rozwiązań. Podobnie jak w poprzednich latach przyznawaliśmy dotacje na inicjatywy w całej Polsce oraz na przygranicznych terenach w Ukrainę, we wszystkich przypadkach biorąc pod uwagę rolę organizacji pozarządowych jako lidera zmian. Nasze programy działające w poprzednich latach – Otwartej Dotacji, Szlak Bursztynowy, Czysty Biznes, Cenna Energia oraz Zrównoważony Rozwój Jury Krakowskiej – zostały zmodyfikowane w kierunku łączenia organizacji i ich działań na poziomie lokalnym.

Ważnym zadaniem w 2000 r. było znalezienie skuteczniejszych sposobów przekazywania pomocy technicznej i finansowej na działania lokalne. Dzięki współpracy z Fundacją Sendzimira mogliśmy zastosować koncepcję i metody zarządzania adaptatywnego w ramach działalności programowej i dotacyjnej. W znacznym stopniu pomogło to w geo-

graficznej i tematycznej koncentracji programu. W sensie geograficznym skupiliśmy się na kluczowych obszarach wybranych wg wartości środowiskowych oraz możliwości tworzenia międzysektorowego partnerstwa na rzecz ochrony środowiska i rozwoju lokalnego. Wspierane przez nas inicjatywy dotyczyły ekoturystyki, edukacji ekologicznej, oszczędzania energii i energii odnawialnej, rozwoju małej przedsiębiorczości, podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej terenów oraz projektowania rozwoju lokalnego.

W wyniku koncentracji naszej uwagi na działaniach lokalnych wyłoniliśmy obszary kluczowe, w których w ciągu najbliższych 3 lat będziemy tworzyć sieć Lokalnych Grup Partnerskich na rzecz zrównoważonego rozwoju. Fundacja rozpoczęła przekazywanie pomocy finansowej, eksperckiej i organizacyjnej w celu zwiększenia potencjału organizacyjnego w tych obszarach.

Kluczowe obszary: Pomorze Środkowe, Kraków, Tarnów, Nowy Sącz, Gorlice, Region Babiej Góry, Jura Krakowska, Polesie, Bieszczady, Ziemia Legnicka, Lubawka, Dolina Górnej Narwi, Bielsko-Biała, Tychy, Ziemia Opatowska, Ziemia Jordanowska, Beskid Śląski i Żywiecki, Mikołajki, Słubice, Półwysep Helski, Podhale i Orawa, Mielec, Knurów

Zdobywcy naszych nagród 2000

Organizacje pozarządowe

Fot.: S. Zubek

Zazielenianie terenów miejskich w Krakowie

Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody w Krakowie oraz Fundacja Rozwoju Miasta i Gminy Lubawka „Brama Lubawska” w Lubawce otrzymały nagrodę Fundacji Partnerstwo dla Środowiska za konsekwencję i skuteczność w animowaniu lokalnych działań na rzecz ochrony przyrody, rozwoju lokalnego i zaangażowania ludzi w pracę na rzecz swojego otoczenia.

„Podwórko nie musi być pustynią” – kierując się tą zasadą działacze i przyjaciele Towarzystwa na Rzecz Ochrony Przyrody zwrócili się do mieszkańców Krakowa z propozycją posadzenia pnączy na podwórzach. W odpowiedzi otrzymali kilkadziesiąt zgłoszeń. Wspólnie z miesz-

kańcami okolicznych domów obsadzono bez mała 20 podwórek, prowokując przy tym ich porządkowanie i sadzenie innego rodzaju zieleni. Podjęto też negocjacje z inwestorami, uzyskując wprowadzenie pnączy jako elementu zagospodarowania nowo powstających obiektów, na przykład wokół powstającego hipermarketu M1. Działania te doprowadziły do szerokiej, ogólnokrakowskiej kampanii uświadamiającej zagrożenia dla miejskich obszarów zielonych oraz pomogły mieszkańcom zorganizować się przy egzekwowaniu od władz i inwestorów należącego miejsca dla wartości przyrodniczych w planowaniu przestrzennym miasta.

Fot.: D. Zaręba

Siedziba Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Chełmska Śląskiego w zabytkowych Domach Tkaczy Śląskich

Konieczność podjęcia działań w celu powstrzymania rosnącego bezrobocia doprowadziła Fundację Rozwoju Miasta i Gminy Lubawka „Brama Lubawska” w Lubawce do realizacji serii małych, proekologicznych projektów skupiających lokalnych liderów. W ramach wspólnych prac utworzono polsko-czeskie turystyczne przejście graniczne w Niedamirowie i Okrzeszynie. Turyści piesi i rowerowi oznakowanymi szlakami docierają do granicy, mogąc się schronić przed deszczem w przygotowanych do tego celu, usytuowanych wzdłuż tras, drewnianych wiatach. Zarośnięty i zamulony strumień, który rokrocznie niszczył drogę i utrudniał komunikację we wsi Niedamirow, został przez mieszkańców społecznie, z pomocą gminy i Fun-

dacji Domu Trzech Kultur, uregulowany i uporządkowany. W Lubawce przy Szkole Podstawowej nr 2 powstał Klub dla Najmłodszych „Ekoludek”, organizujący pozaszkolne zajęcia dla dzieci na temat ochrony środowiska. Działania te zainspirowały sąsiednie Chełmsko Śląskie, historyczne miasto tkaczy. Po społecznej akcji porządkowania rynku i odnowienia symbolicznego pomnika św. Nepomucena założono Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Chełmska Śląskiego. Jego zadaniem jest ożywienie Chełmska jako miejsca ciekawego turystycznie, pełnego aktywnych i otwartych ludzi. Łącznie, wszystkie te działania przyczyniły się do obudzenia nadziei i ruchu społecznego na rzecz zmian w Lubawce.

Firmy Czystego Biznesu

Fot.: FPS

Poprawa wizerunku obszarów przemysłowych w Mielcu

Nagrody Czystego Biznesu zostały przyznane w sześciu kategoriach i wręczone w czasie Drugiego Dorocznego Spotkania Programu Czysty Biznes w październiku 2000 r. na Zamku Królewskim w Niepołomicach.

1. Działania ekologiczne na rzecz mieszkańców: **Klasztor oo. Karmelitów Bosych w Zawoi-Przysłop** za promowanie i wdrażanie wykorzystania energii odnawialnych.

2. Zarządzanie środowiskiem: **Spółka Eksploatacyjna Wodociągów i Kanalizacji „Sewik” sp. z o.o. w Zakopanem** za otrzymanie, jako pierwszy zakład komunalny w Polsce, certyfikatu ISO 14001.

3. Gospodarowanie wodą, odpadami i energią: **Wawel S.A. w Krakowie** za wprowadze-

nie, ze znacznym udziałem pracowników, ogólnozakładowego programu gospodarki odpadami.

4. Transfer technologii i innowacje w ochronie środowiska: **ABM Solid S.A. w Tarnowie** za projekt małych kotłów fluidalnych na biomasę i odpady ściekowe.

5. Zielone Parki Przedsiębiorczości: **Miasto Gorlice, Powiat Gorlicki oraz Forum Gorlice 2012** za wspólne opracowanie i przyjęcie koncepcji utworzenia i funkcjonowania Gorlickiej Ekologicznej Strefy Gospodarczej.

6. Wizerunek – poprawa wyglądu otoczenia: **Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. oddział w Mielcu** za poprawę wyglądu budynków i zagospodarowania zieleni wokół Agencji.

Zielone ścieżki (Greenways) w Europie Środkowej

Bursztynowy Szlak - Greenway

Zielone ścieżki (Greenways) są to geograficznie określone szlaki lub korytarze ekologiczne, łączące tereny miejskie i wiejskie poprzez nadanie im wspólnej, regionalnej tożsamości. Głównym celem ich wytyczenia jest ochrona przyrodniczych i krajobrazowych walorów połączona z promocją wypoczynku, ekologicznej komunikacji i turystyki. Bursztynowy Szlak jako przykład zielonej ścieżki ideowo i praktycznie łączy Kraków z Budapesztem, pomagając wykorzystywać kapitał dziedzictwa przyrody i kultury do rozwoju społeczności. Wraz z naszymi partnerskimi fundacjami na Słowacji i Węgrzech chcemy łączyć inicjatywy lokalne w większe całości, mające znaczenie ponadlokalne, mogące przynieść inwestycje i wspomagać rozwój.

Efekty naszej pomocy dla inicjatyw na Szlaku Bursztynowym w liczbach (w Polsce, 2000 r.)

Dotacje	14
Łączna wartość dotacji (zł)	148 523
Zaangażowane osoby	1 890
Organizacje/grupy	18
Gminy	8
Szkoły	2
Firmy	5
Seminaria i staże	9
Wydarzenia międzynarodowe	10
Ścieżki przyrodnicze i rowerowe	5
Długość tras rowerowych i przyrodniczych (km)	134

Lokalne dziedzictwo i lokalne produkty

Producenci węgierscy w Opatowie

Ponad tysiąc osób uczestniczyło w inauguracji Jarmarku Opatowskiego zorganizowanego w celu promocji lokalnych produktów z miejsc na Szlaku Bursztynowym. Nasza współpraca z Urzędem Miasta i Gminy w Opatowie doprowadziła do skupienia wokół tej inicjatywy ludzi aktywnych: artystów, rolników i innych przedsiębiorców, a także firmy turystyczne, instytucje kulturalne, grupy folklorystyczne oraz mieszkańców. Międzynarodowy charakter Jarmarku podkreśliła obecność wytwórców z Węgier, prezentujących swoje wyroby na jednym ze stoisk.

Rowerem po Szlaku Bursztynowym

W 2000 r. dwie nowe ścieżki rowerowe połączyły atrakcje przyrodnicze i kulturowe gmin Jordanów i Bystra Sidzina oraz Rabki i Niedzwiedzia, miejscowości, które dzięki wspólnej pracy przy trasach wypracowały nowe mechanizmy współpracy. Ścieżki powstały w odpowiedzi na konkurs dotacyjny „Bursztynowe Ścieżki Rowerowe” ogłoszony przez nas w celu ułatwienia dostępu mieszkańców i turystów do inte-

resujących przyrodniczo i kulturalnie miejsc. Cztery inne samorządy – Lankrona, Stryszów, Żegocina i Zawoja – otrzymały dofinansowanie i pomoc ekspercką w celu rozwinięcia sieci ścieżek rowerowych. Seminarium w Sidzinie poświęcone związkowi turystyki rowerowej oraz ochronie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego zgromadziło aktywnych ludzi na Szlaku Bursztynowym.

Przysiółek pełen pomysłów

Mieszkańcy przysiółka Zawoja Przysłop, u stóp Babiej Góry, ocalili w 1999 r. swoją szkołę przed likwidacją. Wspólnie z nami, za zgodą władz gminnych, powołali przy niej Ośrodek Edukacji Środowiskowej na Bursztynowym Szlaku. Zachęteni wizją szkoły-inkubatora aktywności lokalnej, utworzyli Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju „Przysłop”. W jego ramach powstała koncepcja Przysłopia jako miejsca przyjaznego dla środowiska, oparta o odna-

wialne źródła energii, ekologiczną turystykę edukacyjną, rzemiosło i zaangażowanie mieszkańców w czynną ochronę środowiska. Pierwsze zadania, które podjęto objęły rajd edukacyjny „Wiatrak 2000”, wykonanie przyszłolnej ścieżki edukacyjnej, rozbudowę szkoły do potrzeb pełnienia roli ośrodka edukacyjno-informacyjnego, Festyn Świąteczny oraz wykonanie przyszłolnej oczyszczalni ścieków w oparciu o technologię proekologiczną.

Współpraca z firmami

Czysty Biznes

Fot.: FPS

Ceramika „Stóże” s.c. otrzymuje nagrodę Miasta Gorlice i Powiatu Gorlickiego za innowacje w dziedzinie budownictwa i ochrony środowiska

Fot.: FPS

Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Grandego zajmuje drugie miejsce w konkursie Małopolskiej Nagrody Jakości

Zainicjowany w 1998 r., we współpracy z BP oraz Groundwork, Program Czysty Biznes daje małym i średnim firmom praktyczne możliwości poprawy działalności w zakresie ochrony środowiska. Wkład firmy we własne działania powinien przekładać się również na korzyści dla środowiska i społeczności, w których firma funkcjonuje. Firma Czystego Biznesu to przede wszystkim przedsiębiorstwo zmniejszające uciążliwość dla środowiska oraz aktywnie włączające się w życie środowiska lokalnego.

Po przystąpieniu do Klubu Czysty Biznes firma uzyskuje dostęp do wiedzy z zakresu ochrony środowiska i możliwość korzystania z doświadczeń innych firm. Nacisk jest kładziony raczej na wzajemną pomoc niż na drogę doradztwo, na które z reguły nie stać małych zakładów. Zaangażowanie pracowników oraz poprawa zagospodarowania dostępnych zasobów powinny być podstawą skutecznego działania w przedsiębiorstwie.

W 2000 r. 105 nowych firm przyłączyło się do programu, zwiększając ogólną liczbę uczestników do 235 i rozszerzając zasięg programu do 65 miast w Polsce południowej. Powstały 4 nowe kluby – 3 na Śląsku: Bielsko-Biała, Knurów i Tychy oraz czwarty w Nowym Sączu. Każdy z 10 istniejących klubów miał własnego opiekuna, który ułatwiał dostęp do informacji i zapewniał podstawową pomoc merytoryczną.

Wzrost liczebności uczestników programu szedł w parze ze wzrostem ich zaangażowania w działania ekologiczne. W odpowiedzi na zapotrzebowanie firm udzieliliśmy 12 174 informacji, podwajając tę liczbę względem sumy informacji z dwóch poprzednich lat. Nasze Centrum Informacji Ekologicznej wspomagało przedsiębiorstwa poprzez 175 infolinii, miesięczny serwis informacyjny oraz 7 893 pakiety informacyjne przygotowane wg zgłoszonych przez firmy potrzeb. Dodatkowo 31 specjalistycznych seminariów

i warsztatów umożliwiło wzajemny bezpośredni kontakt pomiędzy firmami, ekspertami oraz władzami samorządowymi.

W ciągu roku 9 przedsiębiorstw zdecydowało się na wdrożenie systemu zarządzania środowiskiem ISO 14 001, 41 przeprowadziło przeglądy środowiskowe, a 9 oficjalnie przyjęło do realizacji politykę środowiskową. Program zyskał uznanie samorządowych władz województwa małopolskiego. Dowodem tego było włączenie zasady „środowisko jest szansą dla biznesu” do kryteriów Małopolskiej Nagrody Jakości przyznawanej firmom za osiągnięcia na polu przedsiębiorczości. Trzech członków programu Czysty Biznes znalazło się w pierwszej dziesiątce konkursu w roku 2000 – dwóch z Krakowa: Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Grandego, Wawel S.A. oraz Tatrzańskie Przedsiębiorstwo Komunalne „Tesko” Sp. z o.o. z Zakopanego.

Kluby Czystego Biznesu w południowej Polsce

Niezależne badanie oddziaływania programu na postawę firm Czystego Biznesu względem środowiska wykazało, że prawie 75% na bieżąco kontrolowało koszty dotyczące energii, odpadów stałych, osadów ściekowych oraz wody, a 80% uznaje poprawę standardów środowiskowych za ważną szansę modernizacji działalności, transferu technologii oraz usprawnienia planowania i zarządzania.

Rozszerzenie działalności programu o nowe kluby, przygotowanie programu minimalizacji odpadów oraz nawiązanie strategicznej współpracy z samorządami było możliwe dzięki pomocy Unii Europejskiej udzielonej w ramach programu Phare Partnership.

Dobroczyńca Roku

W 2000 r. firma BP została uznana Dobroczyńcą Roku w kategorii „środowisko” za wkład do Programu Czysty Biznes. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród konkursu zorganizowanego przez Akademię

Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Forum Inicjatyw Pozarządowych odbyło się na specjalnej gali w Warszawie. BP zostało wybrane spośród 440 firm nominowanych przez organizacje pozarządowe.

Współpraca ze szkołami

Fot.: M. Waszkiewicz

Tworzenie ostoi przyrody w Białym Kościele

Fot.: D. Zaręba

Prezentacja idei oszczędzania energii w Kamieniu

Szkoły z całej Polski wzięły udział w programie, który obejmował wykonanie oceny ekologicznej szkoły i jej otoczenia, opracowanie planu działań oraz usunięcie ewentualnych nieprawidłowości. W ogłoszonych przez nas w tym celu konkursach „Szkolne ostoje przyrody” i „Cenna energia” wzięło udział 150 szkół, a 41 otrzymało dofinansowanie na realizację planów działania. Szkoły Podstawowe w Białym Kościele i Zawoi-Przysłop wykorzystały konkursy jako szansę rozwinięcia się w lokalne ośrodki promujące ochronę środowiska, rozwój lokalny i aktywność mieszkańców. W realizacji nagrodzonych działań uczestniczyło łącznie 4000 osób, w tym rodzice uczniów i sąsiedzi szkoły. Zrekultywowano tereny, na których powstały ogrody skalne, kwiatowe, oczka wodne, ogrody dla ptaków. Uczniowie wykonali we współpracy z rodzicami budki lęgowe i karmniki dla ptaków oraz uliki dla dzikich pszczoł. Powstały piesze ścieżki dydaktyczne, a w niektórych szkołach przeprowadzono termomodernizację polegającą na usprawnieniu instalacji c.o., wymianie okien, nieszczelnych drzwi oraz żarówek na energooszczędne. Działaniom praktycznym towarzyszyły zajęcia dydaktyczne, a podsumowując program przedstawiono 12 inscenizacji na festynie ulicznym w Krakowie. Nasz wkład finansowy w te działania wyniósł 199 500 zł i pomógł zdobyć, przy zaangażowaniu 18 urzędów gmin oraz ponad 30 firm, dodatkowe 842 039 zł.

Zainspirowani aktywnością szkół rodzice i sąsiedzi uporządkowali i zorganizowali 25 przydomowych ogródków, a 60 gospodarzy zadeklarowało wykonanie termomodernizacji swoich domów. W Zawoi Przysłop wokół szkoły zawiązało się aktywnie działające Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Zawoi Przysłop. Gdy na Jurze Krakowskiej zakończyliśmy działania w ramach konkursu Szkolne Ostoje Przyrody, 9 najaktywniejszych szkół połączyło swoje siły z krakowskim Towarzystwem na Rzecz Ochrony Przyrody, inicjując nowe projekty pt. „Na ratunek płazom” i „Ochrona stawów i terenów wilgotnych na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej”.

Szkolne Ostoje Przyrody i Cenna Energia w szkołach w liczbach

Udział osób	4000
Udział szkół	150
Termomodernizacje	41
Zajęcia dydaktyczne (h)	1600
Ostoje	33
Budki lęgowe/karmniki	167
Uliki dla dzikich pszczoł	17
Rekultywacja terenów (pow. w a)	65
Inszenizacje promujące idee	12
Dotacje	41
Wartość projektów (zł)	1 041 539
Nasz wkład (zł)	199 500
Wkład beneficjentów (zł)	842 039

Forum dla Nowej Huty

Ponad 1/4 ludności Krakowa żyje w dzielnicy Nowa Huta, pod dominującym wpływem Huty im. Sendzimira. Malejąca produkcja oraz ogólnie zła koniunktura hutnictwa w Polsce powodują systematyczną redukcję zatrudnienia i nasilają problemy społeczno-ekonomiczne dzielnicy. W odpowiedzi na tę sytuację Nowohucki Klub Czysty Biznes dał początek

Forum dla Nowej Huty, nieformalnej organizacji partnerskiej zrzeszającej firmy oraz organizacje pozarządowe. Celem Forum jest inicjowanie działań na rzecz poprawy społecznej, ekonomicznej i środowiskowej sytuacji dzielnicy. Z końcem 2000 r. Forum zrzeszało 19 firm i organizacji. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na: www.nh.pl.

Na naszym podwórku

Fot.: D. Zanęba

Święto Ulic Brackiej i Gołębiej

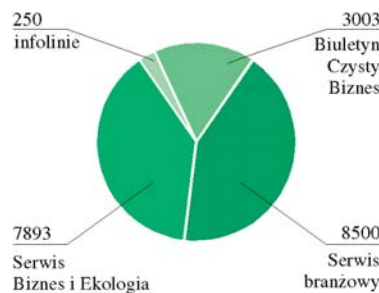
Wspólnie z Urzędem Miasta oraz Konsulatem Generalnym USA w Krakowie zorganizowaliśmy Krakowską Wystawę Ekologiczną na placu Wolnica. Pierwsze tego typu wydarzenie w Krakowie, wkomponowane w kwietniowe Dni Ziemi, odbywało się pod hasłem „Czyste miasto – Twoje marzenie”. Celem wystawy była promocja partnerskich działań sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego oraz stworzenie krakowianom możliwości zaangażowania się w działania ekologiczne na rzecz swojego miasta. W imprezie wzięło udział ponad 30 wystawców, rekrutujących się głównie spośród organizacji pozarządowych, szkół, firm oraz wydziałów Urzędu Miasta. Dużą atrakcją był sprzęt techniczny (samochody specjalistyczne, autobusy itp.) zaprezentowany przez firmy komunalne: Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A.,

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. Wystawę odwiedziło ponad 3000 osób.

Po raz drugi współpracowaliśmy z mieszkańcami i właścicielami sklepów i restauracji przy organizacji Święta Ulic Brackiej i Gołębiej, celebrowanego dla uczczenia Światowego Dnia Ochrony Środowiska (5 czerwca). Zamknięcie ulic dla ruchu kołowego, całodzienny festyn połączony z minitargiem, ogródki restauracji zorganizowane na ruchliwych dotąd ulicach stworzyły niepowtarzalny klimat Święta. Jednym z celów imprezy, w której uczestniczyło 2000 osób, była mobilizacja mieszkańców i przedsiębiorców do działania na rzecz ograniczenia ruchu kołowego oraz tworzenia przyjaznego klimatu dla rozwoju ulic Brackiej i Gołębiej.

Informacja o środowisku

Serwisy informacyjne (wg rodzaju)

Nasi beneficjenci i partnerzy wyraźnie artykułowali potrzebę otrzymywania informacji „przykrojonych” na miarę ich potrzeb. Wychodząc im naprzeciw, poprzez nasze Centrum Informacji Ekologicznej, udzieliśmy odpowiedzi na 250 zapytań w ramach infolinii oraz dostarczyliśmy firmom zrzeszonym w klubach Czysty Biznes serwis branżowy opracowany według zagadnień wybranych przez każdą firmę. Wśród pytań dominowały zagadnienia dotyczące innowacji technicznych w dziedzinie ochrony środowiska. Ponadto każdy członek klubu otrzymał 42 numery przeglądu artykułów prasowych „Biznes i Ekologia” oraz 12 numerów Biuletynu Klubowego Czysty Biznes z informacjami o osiągnięciach innych firm w ramach Programu Czysty Biznes.

W celu usprawnienia obsługi naszych beneficjentów Centrum wprowadziło oprogramowanie komputerowe skracające znacznie czas wyszukiwania artykułów prasowych. Z końcem roku zbiór artykułów sięgnął 5600 sztuk. Centrum prowadziło też bieżącą współpracę przy wymianie danych z centrum informacji ERIC przy organizacji Groundwork w Wielkiej Brytanii oraz nawiązało kontakty z Izbą Przemysłowo-Handlową w Krakowie, Ośrodkiem Informacji Ekologicznej przy Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, krajową siecią centrów Euro Info, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Ekologicznym Lobby Facility w Warszawie.

Infolinie (wg tematu)

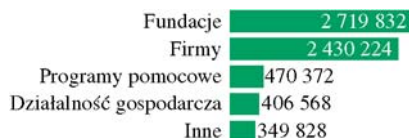
Finanse

Niniejszym pragniemy złożyć serdeczne podziękowania wszystkim darczyńcom, którzy wnieśli wkład w realizację naszej misji i wspierali działania lokalne na rzecz środowiska w Polsce.

Szczegóły dotyczące sprawozdania finansowego za rok 2000 oraz opinię biegłego rewidenta księgowego znajdują się na naszej stronie www.epce.org.pl oraz w naszej siedzibie w Krakowie.

Nasi fundatorzy

Przychody w 2000 6 376 824 zł

Pięciu największych fundatorów w 2000

Nasz program w 2000 r. był realizowany głównie dzięki wsparciu finansowemu i współpracy następujących organizacji:

Fundacje: The Charles Stewart Mott Foundation, Deutsche Bundesstiftung Umwelt, DOEN Stichting, Fundacja im. Stefana Batorego, Fundacja Sendzimira, The German Marshall Fund of the United States, The Rockefeller Brothers Fund, Trust for Mutual Understanding

Firmy: BP, Honeywell

Programy pomocowe: Fundusz Wyszehradzki, EU Phare Information, Public Relations, Local Initiatives and Information Systems, EU Leonardo da Vinci, EU Phare Partnership, EU-Phare On-Site, EU Phare Sci-Tech II, UK DFID

Partnerzy: Fundacja na Rzecz Ochrony Bioróżnorodności Karpat Wschodnich, Urząd Miasta Krakowa – Gminny i Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, WWF-International

Działalność gospodarcza prowadzona poprzez wydzielony majątkowo Zakład Gospodarczy Fundacji wygenerowała 840 284 zł obrotu. W grudniu 2000 r. powołaliśmy do życia spółkę ISO-TECH sp. z o.o., z intencją przeniesienia do niej działalności gospodarczej Zakładu Fundacji w najbliższych latach.

* The Charles Stewart Mott Foundation, The German Marshall Fund of the United States, The Rockefeller Brothers Fund, Trust for Mutual Understanding

Nasze wydatki

Wydatki w 2000 6 376 824 zł

W 2000 r. udzieliliśmy bezpośredniej pomocy finansowej organizacjom pozarządowym, szkołom oraz samorządom lokalnym przyznając 83 dotacje o łącznej wartości 1 182 010 zł. Dodatkowa pomoc

techniczna, świadczona również małym i średnim przedsiębiorstwom, obejmowała usługi informacyjne, organizacyjne, finansowe, porady prawne, doradztwo w zakresie ochrony środowiska i zarządzania oraz wsparcie przy organizacji i realizacji projektów. Usługi dodatkowe były świadczone głównie przez naszych pracowników i konsultantów, którzy przeznaczali na to 1/3 czasu pracy. Koszty administracji programami i dotacjami utrzymaliśmy w założonym marginesie 15% wartości wszystkich wydatków. Na powiększenie funduszu rezerwowego przeznaczaliśmy 1 525 866 zł.

Dotacje

Liczba dotacji (wg dotowanych)

Przyznane dotacje

Organizacje pozarządowe

- Nagroda za projekt roku 1999
„Promocja pnączy w Krakowie”
Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody
(Kraków)
(10 000 zł)
- Nagroda za projekt roku 1999
Za zaangażowanie mieszkańców gminy Lubawka
w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju
Fundacja Rozwoju Miasta i Gminy Lubawka „Brama Lubawska”
(10 000 zł)
- „Duże ssaki Karpat”
Asocjacja „Nasz Dom” (Iwano-Frankowsk, Ukraina)
(23 470 zł)
- „Azył dla dzikich ptaków”
Federacja Zielonych – Grupa Szczecińska (Szczecin)
(11 420 zł)
- „Opole miastem rowerów”
Federacja Zielonych – Grupa Opolska (Opole)
(20 000 zł)
- „Miód z Przemkowa. Przyroda, dochód, promocja.”
Fundacja Ekologiczna Ziemi Legnickiej „Zielona Akcja” (Legnica)
(10 000 zł)
- „Święto miodu w Przemkowie”
Fundacja Ekologiczna Ziemi Legnickiej „Zielona Akcja” (Legnica)
(7 000 zł)
- „Działania przygotowawcze do spotkania partnerów budowania społecznego poparcia na rzecz ochrony Mazur i Suwalszczyzny”
Harcerski Ruch Ochrony Środowiska im. Św. Franciszka z Asyżu (Orzysz)
(7 000 zł)
- „Drugie Mikołajki – Czyste Mikołajki”
Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych; Gminny Ośrodek Edukacji Przyrodniczej w Mikołajkach
(6 950 zł)

Podobnie jak w poprzednich latach dotacje były ważnym narzędziem wspierającym realizację naszych programów. Najwięcej dotacji przyznaliśmy organizacjom pozarządowym, kładąc nacisk na tworzenie grup partnerskich. Wsparcie finansowe szkół i samorządów przyczyniło się do rozwijania ich współpracy z otoczeniem. Ponadto, w ramach programu Phare PL 9707-2 „Information, Public Relations, Local Initiatives and Information Systems”, administrowaliśmy dotacjami skierowanymi na pomoc instytucjonalną dla sieci centrów Euro Info.

- „Rozwój grup lokalnych OTOP, etap II”
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (Gdańsk)
(16 100 zł)
- „Restytucja niepyłaka apollo jako element budowania programu społecznego dla monitoringu i ochrony przyrody Karpat”
Polski Klub Ekologiczny Zarząd Główny (Kraków)
(7 000 zł)
- „Metamorfoza III – reorganizacja działalności PTOP „Salamandra” w celu umożliwienia dalszego rozwoju”
Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” (Poznań)
(20 000 zł)
- „Wypracowanie efektywnego systemu podejmowania przyrodniczych działań interwencyjnych na terenie Wielkopolski”
Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” (Poznań)
(14 550 zł)
- „Urlop u ekorołników z Małopolski”
Stowarzyszenie ECEAT Poland (Stryszów)
(1 000 zł)
- „Wydanie czasopisma Forum Eksploatatora”
Stowarzyszenie Eksploatatorów Obiektów Gospodarki Wodno-Ściekowej (Kraków)
(13 500 zł)
- „Ochrona tras wiosennych wędrówek płazów na terenie Suwalskiego Parku Krajobrazowego”
Stowarzyszenie Miłośników Suwalskiego Parku Krajobrazowego „Kraina Hańcicy” (Jeleniewo)
(16 000 zł)
- „Katalog tras rowerowych i pieszych powiatu człuchowskiego”
Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”
(7 000 zł)
- „Integracja działań sektora publicznego i pozarządowego w ramach Naszyjnika Północy”
Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”
(7 000 zł)
- „Wykonanie audytu energetycznego budynków Ośrodka Inkubatora Przedsiębiorczości w Debrznie”
Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”
(2 000 zł)
- „Ekospoły czystej energii i działań ekologicznych”
Stowarzyszenie „Program Ekospołów Olsztyn”
(20 000 zł)

Przyznane dotacje

Łączna wartość	3 052 010
w tym:	
Nasz wkład	1 182 010
Wkład beneficjentów	1 870 000
Średnia wartość naszej dotacji	14 241
Liczba przyznanych dotacji	83

- „Wędrówki wokół zamku Krzyżtopór”
Stowarzyszenie Przyjaciół Zamku Krzyżtopór (Iwaniska)
(8 100 zł)
- „Zielone Płuca Krakowa”
Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody (Kraków)
(20 000 zł)
- „Udział w konferencji: Agenda 21 lokalne strategie zrównoważonego rozwoju”
Ekologiczny Klub UNESCO Pracownia na Rzecz Bioróżnorodności (Piaski)
(1 250 zł)
- „Agenda 21 – lokalne strategie zrównoważonego rozwoju” – udział w konferencji
Społeczny Komitet Ochrony Historycznego Czerska
(360 zł)
- „Trasy rowerowe jako element strategii zrównoważonego rozwoju gminy Lubawka i gmin ościennych – wyjazd studyjny do Czech”
Fundacja Rozwoju Miasta i Gminy Lubawka „Brama Lubawska”
(1 670 zł)
- „Ochrona stawów i terenów wilgotnych na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej – faza pilotażowa”
Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody (Kraków)
(2 975 zł)
- „Ochrona stawów i terenów wilgotnych na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej”
Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody (Kraków)
(13 000 zł)
- „Na ratunek płazom”
Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody (Kraków)
(15 000 zł)
- „W gościnie u jurajskich strażaków”
Ochotnicza Straż Pożarna (Alwernia)
(3 645 zł)
- „Impreza pt. II Dni Regulic”
Stowarzyszenie Przyjaciół Regulic i Nieporazu (Alwernia)
(2 500 zł)
- „Rekultywacja terenu wokół obiektów Inkubatora Przedsiębiorczości IN-MARR w Mielcu”
Inkubator Przedsiębiorczości IN-MARR w Mielcu
(7 000 zł)

„Dziedzictwo kulturowe Babiej Góry – krajobraz i architektura; sesja terenowa”
Stowarzyszenie Gmin Babiogórskich z siedzibą w Zawoi
(3 000 zł)

„Ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych Ziemi Jordanowskiej na Szlaku Bursztynowym”
Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „LAS” (Wysoka)
(19 450 zł)

„Przystosowanie Góry Lanckorońskiej do ekoturystyki, rekreacji i wypoczynku na łonie natury”
Towarzystwo Przyjaciół Lanckorony
(20 000 zł)

„Wędrowki opatowskie – szkolna ścieżka przyrodniczo-historyczna na Bursztynowym Szlaku”
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Oddział Opatów
(7 000 zł)

„Poprawa jakości usług i zmniejszenie wpływu na środowisko”
Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Grandego w Krakowie
(150 000 zł)

Szkoły

„Zagospodarowanie przestrzeni wokół Domu Dziecka”
Dom Dziecka nr 2 (Tarnów)
(6 899,13 zł)

„Prezentacja dorobku Szkoły Podstawowej na Krakowskiej Wystawie Ekologicznej”
Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Królowej w Białym Kościele
(800 zł)

„Działajmy wspólnie – sieć szkolnych ostozy przyrody”
Szkoły Samorządowe Gminy Debrzno
(15 000 zł)

„Oszczędzamy energię”
Szkoła Podstawowa (Wereszczyna)
(3 150 zł)

„Audyt energetyczny dla Klasztoru i Szkoły Podstawowej nr 4 w Zawoi”
Szkoła Podstawowa nr 4 w Zawoi, Klasztor oo. Karmelitów Bosych – Elektrownia Wiatrowa
(2 200 zł)

„Optymalizacja oświetlenia wewnętrznego w Szkole Podstawowej nr 1 im. J. Korczaka w Czersku”
Szkoła Podstawowa nr 1 im. J. Korczaka (Czersk)
(3 500 zł)

„Cenna Energia”
Szkoła Podstawowa w Świącicy (Wierzbica)
(3 000 zł)

„Nowe milenium z oszczędną żarówką”
Szkoła Podstawowa w Wejsunach
(2 500 zł)

„Cenna Energia”
Szkoła Podstawowa nr 3 (Chojnice)
(3 500 zł)

„Cenna Energia”
Zespół Szkół nr 7 (Chojnice)
(3 000 zł)

„Cenna Energia”
Zespół Szkół w Piaskach
(5 000 zł)

„Kolektor słoneczny dla naszych uczniów w Gimnazjum nr 12”
Zespół Szkół nr 9 w Gdyni
(5 000 zł)

„Cenna Energia – ciepłej, taniej”
Szkoła Podstawowa nr 15 w Nowym Sączu
(5 000 zł)

„Cenna Energia”
Szkoła Podstawowa im. J. Kochanowskiego w Grygowie
(5 000 zł)

„Program modernizacji energetycznej szkoły – Cenna Energia”
Zespół Szkół: Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Woli Uhruskiej
(5 000 zł)

„Ciepło, ciepłej, coraz ciepłej”
Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Królowej w Białym Kościele
(5 000 zł)

„Ekologiczna szkoła dzięki racjonalnemu wykorzystaniu energii!!!”
II Liceum Ogólnokształcące (Sopot)
(5 000 zł)

„Niech połączy nas Szlak Bursztynowy”
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lewinie Kłodzkim
(20 000 zł)

„Szkoła Edukacji Środowiskowej na Bursztynowym Szlaku”
Szkoła Podstawowa nr 4 (Zawoja Przysłop)
(29 652 zł)

Centra Euro Info

„Przygotowanie publikacji Odpowiedzialność za produkt w Unii Europejskiej na przykładzie uregulowań prawnych obowiązujących w RFN”
Polsko-Niemieckie Towarzystwo Wspierania Gospodarki S.A. z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim
(19 680 zł)

„Katalog ofert firm z regionu zachodniopomorskiego”
Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego z siedzibą w Szczecinie
(31 800 zł)

„Katalog ofert gospodarczych z regionu lubelskiego”
Lubelska Fundacja Rozwoju z siedzibą w Lublinie
(24 556 zł)

„Ankieta wśród małych i średnich firm z województwa pomorskiego na temat potrzeb szkoleniowych i informacyjnych w dziedzinie integracji z Unią Europejską”
Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość z siedzibą w Gdańsku, Oddział Terenowy w Gdańsku
(30 120 zł)

„Dyrektywy Nowego Podejścia i oznaczenie CE – broszura”
Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość z siedzibą w Gdańsku, Oddział Terenowy w Gdańsku
(20 520 zł)

„Instrumenty finansowania Małych i Średnich Przedsiębiorstw”
Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa z siedzibą w Kielcach
(26 200 zł)

„Informator: Fundusze i programy pomocowe dla MŚP – fundusze poręczeń kredytowych na Warmii i Mazurach”
Nidzicka Fundacja Rozwoju „NIDA” z siedzibą w Nidzicy
(30 400 zł)

„Rozpowszechnienie wiedzy o oznaczeniu CE i Dyrektywach Nowego Podejścia wśród polskich przedsiębiorców ze szczególnym uwzględnieniem województwa śląskiego”
Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Katowicach
(27 500 zł)

„Rola informacji gospodarczej dla przedsiębiorstw działających na terenach wiejskich”
Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości
(28 364 zł)

„Pakiet szkoleniowy dla MŚP”
Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości
(7 648 zł)

„Pakiet Informacyjny Przedsiębiorcy – Zamówienia Publiczne w Unii Europejskiej”
Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Wałbrzychu
(26 696 zł)

„Internet w działalności MŚP”
Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Białymstoku
(32 000 zł)

„Portal Internetowy dla MŚP”
Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie
(27 912 zł)

„Informator: Prowadzenie firmy w krajach UE na przykładzie Danii, Niemiec i Włoch”
Stowarzyszenie Promocji Przedsiębiorczości z siedzibą w Rzeszowie
(19 948 zł)

„Klub Eksportera”
EIC Warszawa przy Funduszu Współpracy i Centrum Wspierania Biznesu w Płocku
(32 000 zł)

„Handel elektroniczny w małej firmie – warsztaty szkoleniowe”
EIC Warszawa przy Funduszu Współpracy i Agencja Rozwoju Regionalnego w Ostrołęce
(14 628 zł)

„Katalog ofert małych i średnich firm Opolszczyzny”
EIC w Opolu przy Stowarzyszeniu „Promocja Przedsiębiorczości” – Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w Opolu
(32 000 zł)

Samorządy

„Nowoczesna gospodarka odpadami na terenach wiejskich w kontekście budowy Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych”
Celowy Związek Gmin CZG12 (Słubice)
(19 500 zł)

„Ścieżki śladami zrównoważonego gospodarowania człowieka”
Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji (Choczewo)
(9 000 zł)

„Przyrodniczy szlak rowerowy. Zielony rower”
Miasto i Gmina Lesko
(16 846,20 zł)

„Energia w służbie człowieka”
Urząd Gminy Cisna
(5 000 zł)

„Projekt Czyste Koło”
Urząd Miasta w Kole
(18 800 zł)

„Konkurs Bursztynowe trasy rowerowe”
Gminne Centrum Kultury, Promocji i Turystyki (Zawoja)
(5 000 zł)

„Milenijna trasa rowerowa na Szlaku Bursztynowym”
Urząd Miasta i Gminy w Rabce, Urząd Gminy Niedźwiedź
(7 000 zł)

„Smaki i barwy stryszowskich wsi na dwóch kółkach”
Urząd Gminy Stryszów
(5 481 zł)

„Żegocińskie trasy rowerowe”
Urząd Gminy Zegocina
(5 000 zł)

„Trasa rowerowa przez gminę Lanckorona”
Urząd Gminy Lanckorona
(5 270 zł)

„Jarmark opatowski – targi produktów lokalnych i ekologicznych z Bursztynowego Szlaku”
Urząd Miasta i Gminy w Opatowie
(20 000 zł)